

Til: postmottak@fin.dep.no
Kopi: postmottak@kld.dep.no

Oslo, 4. desember 2020

EUs klassifiseringssystem for bærekraftig økonomisk aktivitet

Vi viser til nyhetsartikkel av 23. november der Finansdepartementet ber om innspill innen 4. desember på forhold av særlig betydning for norske interesser.

Vannkraft har i Norge blitt et sentralt tema for klassifiseringssystemet. Sabima vil i den anledning anlegge et bredt perspektiv på hva som er «norske interesser», og mener det blir feil å se dette synonymt med norske *nærings*interesser. Norge har riktignok vært velsignet med vannkraft både med tanke på velstandsutvikling og fornybar, regulerbar energi, men norsk vassdragsnatur er også sterkt preget av denne utbyggingen. De fleste store fossefall er lagt i rør, og 11 prosent av norske vannforekomster er klassifisert som «sterkt modifisert». For svært mange av disse har Norge benyttet seg av unntaksbestemmelsen fra miljømål etter EUs rammedirektiv for vann.

Etter vårt syn har norske vannkraftaktører allerede svært romslige betingelser, mens norsk vassdragsnatur – og samfunnsinteresser knyttet til naturmangfold, økosystemtjenester og opplevelsesverdier er skadelidende. Disse interessene bør vektes tungt når Norge sender sine innspill til EU, og disse interessene vil være tjent med et klassifiseringssystem som stiller klare, brede og moderne bærekraftskrav til norsk vannkraftindustri. Vannkraftaktører som prioriterer klare miljøforbedringer i sine anlegg, vil komme godt ut av dette en slik ordning.

Det er svært fortjenstfullt at EU vil lage et slikt klassifiseringssystem, til veiledning for investorer som ønsker å gå det godes tjeneste med sine ressurser. Vi mener det ville være nærmest pinlig om norske myndigheter skulle løpe vannkraftindustriens ærend overfor EU og presse på for unntak for denne ene næringen. Det er slike særkrav som ødelegger for å få gjennomslag for gode miljøtiltak i mange sammenhenger. Alle vil ha unntak for sine interesser. Det må stilles miljøkrav til norsk vannkraft som til all annen industri.

Miljøkravene det er snakk om her er å ta i bruk tilgjengelig teknologi og miljøtilpasse driften basert på dagens kunnskap, som i stor grad bygger på norske forskningsprogrammer om miljødesign m.v. Det vil i en del tilfeller være forholdsvis enkle og konkrete ting, som å sikre opp- og nedvandringsmuligheter for fisk, sikre gitter eller turbintyper som ikke kutter opp fisken i småbiter, samt å sørge for en drift der ikke raske vannstandsendingene forårsaker unødvendig mye erosjon eller fører til at fisk og andre dyr strander når elvebunnen plutselig tørrlegges. Disse løsningene finnes, og brukes av moderne kraftverk, hvilket betyr at dagens belastning mange andre steder er større enn den hadde behøvd å være hvis næringen hadde tatt i bruk eksisterende kunnskap og tilgjengelig teknologi. Miljøbelastningen må dermed anses å være unødvendig stor. Med

en unødvendig stor miljøbelastning, hjelper det ikke at nedbør stadig fyller på magasinene og gir grunnlag for fornybar energiproduksjon. Vannkraftproduksjonen kan likevel ikke sies å være bærekraftig.

I den grad det kan synes som om vindkraft og solkraft har fått for milde krav, bør heller norske myndigheter arbeide for like konkurransevilkår mellom ulike kraftprodusenter ved å kreve at kravene til vind og sol *skjerpes* – heller enn å svekke kravene til vannkraft. Det vil også være i tråd med norske interesser at det stilles klare krav til internasjonale vindkraftaktører som planlegger utbygging i Norge. Vi trenger fornybar energi, men utbygging og produksjon av fornybar energi må i langt større grad enn i dag foregå på naturens premisser.

Vennlig hilsen
Christian Steel